

JOZUA 15:13-20

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

"Genade is geen erfgoed!"

Die zegswijze hebt u zeker wel eens meer gehoord, al is ze misschien een beetje ouderwets. Nu ja... ouderwets? In de tijd voor en na de Vrijmaking is ze nogaleens gebezigd in de discussies; helaas echter niet altijd tot verheldering van die discussies! Want als u mij zou vragen of ik het met die zegswijze "genade is geen erfgoed", eens ben, dan zou ik moeten antwoorden: "dat hangt er maar van af, wat u onder "genade" verstaat; hoe bedoelt u?" Het is bijvoorbeeld een genadegave van God, wanneer we gelovige christenen zijn. Maar die genade is beslist geen erfgoed. Hoe vaak hebben gelovige ouders niet ongelovige kinderen, en andersom? Maar is het niet zeer zeker wél een genadegave van God, wanneer we als kinderen uit gelovige ouders geboren zijn, en door die ouders zorgvuldig -immers "als erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond": doopformulier!- zijn opgevoed; opgeleid en voorgegaan. Het hangt er dus maar van af, wat u bedoelt. Er is te spreken van een genade die beslist géén erfgoed is, maar er is wél te spreken van een genade die wel terdege een erfgoed is. De kwestie is maar: wat bedoelt u?

Laten we daarmee rekening houden bij ons spreken over het Schriftgedeelte dat vandaag voor ons ligt. De inhoud daarvan gaat namelijk over een vader en zijn dochter. Die vader zal van de twee wel het bekendst zijn; dat is Kaleb, de trouwe geloofsmakker van Jozua. En de naam van de dochter luidt Achsa. Haar naam is minder bekend; je hoort hem tenminste niet vaak, dacht ik. Wat toch eigenlijk wel wat bevreemdend is, want het verhaal waarin Achsa haar rol speelt, komt in de Bijbel tweemaal voor! Zonder noemenswaardig verschil: tweemaal! Maar laat ik bij het begin beginnen.

Over de geschiedenis van de vader, Kaleb, behoeft ik niet uitvoerig te spreken. Hij en Jozua zijn de enige twee van de twaalf verspieters geweest, die van hun verkenningsstochten in het land Kanaän geen óngelovig, maar een gélovig rapport hebben uitgebracht. En het geloof van Kaleb is door God dan ook aanstonds beloond. De HERE liet hem door Mozes onder ede toezeggen dat hetzelfde gebied waarop die lange Enakieten woonden, voor wie de Israëlieten in de woestijn zo bang waren geweest, mettertijd het erfdeel van hem en van zijn zonen zou worden. Vandaar, dat Kaleb, toen het geschikte ogenblik daarvoor was aangebroken, zich na ruim 40 jaar -hij was toen 85!- bij Jozua en de commissie voor de landverdeling gemeld heeft met zijn aanspraak op het gebied van Hebron. Want daar woonden die Enakieten.

Dit even over die Enakieten: het is met die bevolkingsgroep -er waren er verschillende in Kanaän- zó gegaan. Oorspronkelijk is de naam van de stad "Hebron" geweest. Zo heette ze bijvoorbeeld ook in Genesis in de patriarchale geschiedenissen. Maar toen is naderhand blijkbaar een troep grote mensen het land Kanaän binnengevallen. Die heeft zich onder andere van Hebron meester gemaakt, en die heeft aan de stad een andere naam gegeven. In haar taal heeft die stad geheten: Kirjat Arba, omdat Arba de leider -letterlijk staat er "vader"- van die troep Enakieten is geweest. Een troep die overigens weer bestaan heeft uit andere groepen. Er worden er drie genoemd, zeker naar hun aanvoerders: Sesai, Ahiman en Talmai. "Kirjat Arba" betekent gewoon: stad van Arba. Die stad is dan door de Israëlieten ingenomen, tot blijvend Israëlitisch bezit gemaakt, en omgedoopt tot het ook ons welbekende Hebron. De tussentijdse naam Kirjat Arba -stad van Arba de Enakiet- is dus door Israël opgeruimd en de aloude naam "Hebron" weer ingevoerd. Dit even over die namen.

En dit over de Enakieten, die geweldig grote kerels, voor wie de Israëlieten te Kades zich zó bang hadden laten maken dat ze Gods belofte ongelovig verwierpen en het beloofde land versmaadden. Ze wilden zelfs weer naar Egypte terugkeren! Maar het geloof van Kaleb heeft gezegevierd. Wat niemand voor mogelijk gehouden had heeft hij mogen doen: onder zijn leiding is het aloude Hebron van Enakieten gezuiverd. Dat was en bleef voortaan Israëlitisch bezit. Ja, ik moet zeggen: Judees bezit; bezit van de stam Juda! Ik moet eigenlijk zeggen: speciaal bezit van Kaleb en van diens geslacht, familie, nakomelingen.

Hebron; maar niet alleen Hebron! Want er lag ten zuidwesten van Hebron nog een andere stad, die heette Kirjat Sefer, wat letterlijk "stad van het boek" of "boekenstad" betekende. Blijkbaar heeft die stad vooral zaken gedaan in schrijfmaterialen. "Sefer" betekent namelijk "boek". Alleen... Sefer is wel het gebruikelijke woord voor "boek", maar daar kan dan mee bedoeld zijn: niet alleen een Egyptische papyrusrol, maar ook een Babylonisch schrijftafeltje van klei, vaak niet groter van formaat dan vroeger een stuk Sunlightzeep. Er zijn meer van die steden geweest die goeddeels bestaan hebben van handel in schrijfmaterialen. Bijvoorbeeld Gebal. Dat lag nu weer in het Noorden van Kanaän. Dat is door de Grieken -het lag dichterbij Griekenland- "Byblos" genoemd, en daarvan komt ons woord "biblia": de dingen uit Byblos. Dat is weer ons woord Bijbel geworden.

Misschien is 't wel goed dit eens even te memoreren, opdat wij van de wereld waarin Israël gewoond heeft vooral niet al te primitief zullen denken. Daar komt ons A.B.C. vandaan! Een rijke wereld! Mozes had in Deuteronomium aan Israël beloofd: "Jullie komen straks te wonen in huizen die je niet gebouwd hebt en je krijgt instrumenten en allerlei voorwerpen van goud en van zilver en van ijzer waar je niets voor hebt moeten doen!"

Nu krijgen we hier te horen op welke manier ook die andere stad, dat handelscentrum Kirjat Sefer in handen van de Judeeërs is gevallen. Kaleb heeft namelijk gezegd: "Wie Kirjat Sefer slaat en inneemt, die geef ik mijn dochter Achsa tot vrouw!"

Ik kan u niet zeggen op wat voor militaire prestatie met die woorden door Kaleb is gedoeld, want die wordt niet beschreven. Maar misschien is te denken aan zoiets als later Joab gedaan heeft om de burcht van de Jebusieten in handen te krijgen; het latere Sion, waar de tempel op gezet is. Joab heeft het dan toch maar gepresteerd om door een waterleidingsgang, tegen de stroom in!, vrijwel loodrecht omhoog te klimmen, en zo de burcht binnen te dringen! En meer van die staaltjes zijn er uitgehaald. Moeten we hier ook aan zoiets denken? Een moest toch de eerste zijn? En die zou de hand van Kaleb's dochter krijgen; de hand van Achsa! We weten wel wie dat is geweest: Othniël is de gelukkige geweest!

Ook deze Othniël is voor de trouwe bijbellezer stellig geen onbekende. Hij is later de eerste richter geworden; een gelovig man. Ook weten we dat deze Othniël een eigen broer geweest is van Kaleb, dus dat Achsa met haar oom getrouwd is. Een geval dat overigens niet het enige is in de Bijbel; we lezen onder andere ook van koning Rehabeam, dat een van zijn vrouwen een oomzegster van hem was. Daar zal men in Israël wel niet zo'n bezwaar tegen gemaakt hebben als wij dat misschien zouden doen. Hoewel zulke huwelijken ook in onze dagen voorkomen. Maar het belangrijkste dat de verhaler ons heeft willen mededelen is blijkbaar het volgende. Het is waarschijnlijk gebeurd, toen Achsa de bruid was, en toen ze als bruid in gezelschap van haar bruidegom haar gang maakte naar haar toekomstige huis, dat Achsa er onderweg al bij haar aanstaande man op heeft aangedrongen dat hij aan haar vader Kaleb om bouwland zou vragen. Bedoeld is: land dat van water voorzien was; waar bronnen in lagen. Maar vermoedelijk heeft Othniël daar tegenopgezien -misschien niet gedurfd- en toen heeft Achsa het zelf gedaan. Ze sprong van haar ezel af toen ze haar vader daar zag staan; hij was zeker ook op de bruiloft. Dat was een gewoon bewijs van beleefdheid en ontzag. Zo liet Rebecca zich voor Izaäk van haar kameel glijden, en zo sprong ook Abichaïl voor David van haar rijdier af. Maar Kaleb kende zijn dochter wel; hij zag dat ze wat op haar hart had. Hij vroeg daarom: "wat wil je?" Toen kwam Achsa met het bedoelde verzoek voor de dag. Ze wenste als huwelijksgift een veld met water, met bronnen! En Kaleb gaf het haar; wat zou hij geweigerd hebben aan zo'n dochter en aan de vrouw van zo'n man? Mensen van zulk geloof!

Want, gemeente, nu moeten we samen eens even nagaan op welke plaats in de Bijbel deze niet zo erg bekende geschiedenis staat. Dan ziet u namelijk de profetische bedoeling; de boodschap, de prediking, de bedoeling van de heilige Geest ermee!

We zijn hier in het boek Jozua, en wel in het tweede deel daarvan. Dus daar, waar nog maar verteld wordt van de landverdeling; de landtoewijzing door Jozua. Let wel dat ik zeg: toewijzing! Het is maar

niet zo gegaan, dat het hele land Kanaän eerst door Jozua veroverd en bezet is, en dat het toen uitgedeeld is, zoals men een gesneden koek uitdeelt. Nee nee! Jozua heeft van God bevel ontvangen een nog zo goed als geheel ónveroverd, ónbezet land Kanaän onder de negen en een halve stam te verdelen. En dat heeft de man gedaan! Wat een geloof! En wat had dat ook de Israëlieten moeten inspireren; moeten aanzetten tot dat geloof! Tot geloven; tot gelovig zich toe-eigenen van het beloofde grondgebied, het toegewezen grondgebied. Waaraan we kunnen zien wat geloven nu eigenlijk is. Dat is niet iets wat met stilzitten identiek is! Stilzitten met het idee: "Ja, het komt me wel aanwaaien; afwachten maar!" Nee! Wij mogen nu weten: Christus met al Zijn heil, die worden serieus genomen als we ze aannemen. En wie dat niet doet, die handelt niet vroom en niet zwaar, maar zeer lichtvaardig en ónvroom! "Die onttrekt zich", zou Hebréeën 10 zeggen. Die pleegt desertie; sabotage zeg je dan tegenwoordig!

En nu is het boek Jozua echt zo mooi niet als het er misschien op het eerste gezicht uitziet! Het draagt een veelszins waarschuwend karakter! Het staat niet voor niets vooraan in de rij van de Profeten! Ja, dààr beginnen de Profeten; bepaald de voorgaande Profeten. Dat wil zeggen: Jozua, Richteren, Samuël, Koningen. Dat zijn de voorgaande Profeten. En u weet waar dat laatste boek, Koningen, mee sluit: met de ballingschap!! Als u nu goed let op de canonische plaats van het boek Jozua: voorop!, dan ziet u meteen wanneer de molm eigenlijk al in het ameublement gekomen is: ten tijde van Jozua! Die heeft al moeten mopperen! Op zeven, zegge en schrijf op zeven van de negen en een halve stam! Omdat zij maar niet tot loting overgingen en zo tot verovering en bezetting van het hun toekomende deel van het beloofde land. Daarmee zal straks dit tweede deel, dit middelste stuk van het boek Jozua eindigen. Met die Jan Salies, met die ongeestelijke luilakken! Maar daarom: als de auteur van het boek aan zijn verslag daarover -geen leuk verslag!-, als hij daarmee begint, dan kan hij toch niet nalaten om te vertellen: ja!, maar er zijn ook anderen geweest! En dan zet hij eerst de beste wijn op, en dan laat hij zijn verslag over het erfdeel van Juda beginnen met een pericoop over Kaleb. En dan durft hij dat gewoon nog eens te herhalen ook! Ja! En dan vlecht hij daar een episode tussendoor over die flinke dochter van Kaleb, genaamd Achsa! En als hij straks in het volgende hoofdstuk -om dat meteen ook even te vertellen- verslag doet over het erfdeel van Efraïm en Manasse, en dan zeer vervelende dingen over die zonen van Jozef zal moeten vertellen: een grote mond, maar weinig geloof, dan voegt hij daar een stukje in over de dochters van Zelâfeat: en dat was zó! En dat doet de Schrift dan wel voor de zoveelste keer: spreken over die flinke vrouwen, die dochters van Zelâfeat! Alle vijf worden ze wéér genoemd! En dat verdienen ze dan ook, al kent u ze misschien niet uit het hoofd.

Wanneer er talloze christenen zijn die van hun erfgenaamschap niets terechtbrengen... -misschien wel de meesten; de paus heeft toch hetzelfde naamplaatje op zijn hoofd als ik en u?; hij is een christen!- ...en als ze daar niets van terechtbrengen... -wat ik overigens van de paus niet zeg!- ...dan moeten we toch niet denken dat dat normaal is! Het is normaal, héél gewóón normàal, Gods verbond te houden! Gods Woord en gebod te doen! Onze Doop en Avondmaal te gebruiken, en zo de heilige Geest in ons te laten werken. Dat is nou normaal! En als de meesten dat niet doen, dan moeten we niet van de kook raken! Dan moeten we daardoor niet in de war komen! Dan zijn zij de abnormalen! En waarop hun weg zal uitlopen, kunt u aan de afloop van de vier daareven genoemde voorgaande Profeten-boeken zien: Jozua, Richteren, Samuël, Koningen! Dat loopt uit op... de ballingschap! De erfenis wordt hun ontnomen! Zó'n God is er ook nog een keer! Een bedroefde heilige Geest, een bedroefde Here Jezus Christus, die ook vandaag over de wereld heen kijkt, en over menig christenhart en christenhuis klààgt!!..., klààgt!!..., klààgt!!...: "Jeruzalem! Jeruzalem! Ík heb wél gewild, maar jý hebt níét gewild!"

Nu kom ik nog even terug op die flinke Achsa. Ik heb al gezegd op welke plaats in de Bijbel haar geschiedenis voorkomt: in deel twee van het boek Jozua; het deel over de landtoewijzing. Maar dat is de enige keer niet! Als iets moois, móóí is, dan mag je het gerust voor de tweede keer vertellen! Onze tekst voor vandaag staat heel gewoon nóg eens een keer in het boek Richteren. En wel in Richteren 1; dat is daar in de inleiding, ziet u? Waar de lezer meteen te horen krijgt: "Zó miserabel heeft Gods volk zich toen gedragen, en zo en zo is het daarvoor toen gestraft!" Ja... Richteren! Daar krijgen we dan

nare, zeer nàààre staaltjes van te horen! Maar er wàs verschil! Gelukkig! Ja! Het echtpaar Othniël en Achsa was er ook nog!

Maar nu dan onze tekst voor vanmorgen, want we zijn in Jozua 15. Deze tekst maakt deel uit van een verslag over de steden en de streken die door het lot... -dat is dus door God! Daarom moet je nooit spelen met het lot! Je moet niet kaarten en domino en tolletje spelen, want dat is God verzoeken! Dat is zonde!- ...die streken waren door het lot, dat is dus door God, toegewezen aan de stam Juda; dat is Jozua 15. Dat Jozua 15 zal waarschijnlijk voor menig christen, voor menig bijbellezer, geen erg interessant hoofdstuk zijn! "Hè, helemaal niet geestelijk; wat heb je nou aan al die namen?"

Ik kan het wel een beetje begrijpen. Het komt ook wel een beetje door de drukker! Want die heeft er alle mooie overzichtelijkheid -die er wel terdege inzit!- uit weg laten vallen door er één grauwe grijze rijstebrijberg van namen van te maken! Ach, wat jammer! En dàt in een tijd, waarin er met papier gegooid wordt! Kijk maar eens naar uw brievenbus! Maar voor Jozua 15 moest vooral de zuinigheid betracht worden, zodat ik er sommige bijbellezers van verdenk dat ze 't maar overslaan. Met het genoemde gevolg, dat u zegt: "Dat is toch geen hoofdstuk om uit te préken?! Je kunt toch veel beter mooiere teksten uit de Bijbel nemen?" O ja?? En wou ú nou een grote mond hebben over Kuitert??

Maar goed! Dan nog even deze vraag. In Nazareth heeft een synagoge gestaan, en in dat gebouwtje is altijd een jongetje trouw meegekomen met Zijn moeder. Dat jongetje heette Jezus. Zal die kleine jongen niet al vroeg met grote aandacht geluisterd hebben naar de Schriftlezing in de synagoge, uit het Woord van Zijn Vader? Dus ook geluisterd naar het boek Jozua? En zeker, zéker, ZEKER naar Jozua 15! Jozua 15: dat ging over het erfrecht van Juda! Jaja! Want al woonde Hij nu in Nazareth, dus in het stamgebied van Zebulon, onze Heiland is gesproten uit Juda -dat wist u al-, maar Hebreëen 7 herinnert er nog eens aan. "Want het is openbaar dat onze Here uit Juda is gesproten"; wilt u daar even om denken? Uit de koningsstam! Leest u dit hoofdstuk dan eens als het ware met de kinderoogen van de Here Jezus! Het is per se NIET saai! Let er... -om één ding te noemen- ...let er thuis bijvoorbeeld eens op, hoe grappig... (had ik haast gezegd) ...hoe grappig er over die grens gesproken wordt! Niet zo saai als wij dat doen, als wij hem tekenen, allemaal even recht met lijnen en strepen, allemaal even correct, als een architect, nee!, die grens lééft, die grens lééft! Die grens loopt op, en die grens loopt nóg een beetje op, en die grens daalt neer, en die grens buigt om...; die grens lééft! Alleen al in zo'n verhaal over die grens heeft de auteur allerlei weinig geografische bijzonderheidjes verwerkt, waarvan de mensen die daar woonden gezegd zullen hebben: "Ja ja, maar zó is het precies!"

Maar nu nog even wat meer over Achsa. Over Achsa, de bruid! En over Achsa, de dochter! Wat hééft dat meisje goed geweten hoe 't hoorde; waar haar plaats was! Ze sprong als bewijs van respect voor haar vader, van haar rijdier af. Iets bijzonders? Nou, tegenwoordig wel! Wij zijn allengs aardig verdemocratiseerd! Misschien moet ik wel zeggen: veramerikaniseerd! Het viel me tenminste al op, toen de Amerikanen Europa kwamen bevrijden, dat een Amerikaanse soldaat, wanneer hij ergens zat en er een superieur voorbijkwam, dat hij dan eenvoudig bleef zitten, al bracht hij toch nog wel saluut; dat dan toch wel. Maar hij blééf zitten! Maar in Israël gold Leviticus 19 vers 32! Mag ik het asjeblijft voorlezen? "Voor het grijze haar zult gij opstaan, en aan den ouden zult gij eer bewijzen! En voor uw God zult gij vrezen; Ik ben de HERE!"

Jongelui! Het is wel niet overeenkomstig de tegenwoordige tijdgeest, maar het is wél bijbels en het is daarom hypermodern, want het geldt voor alle tijden want God is van alle tijden, en het is dus heel gewoon als je je vader en je moeder respecteert, en bijvoorbeeld zo fatsoenlijk bent dat je, als je met ze wandelt, ze rechts van je laat lopen! Dus nou heb je maar te kiezen: God of de mode!

Al zijn er grenzen! Da's waar! Zie dat maar aan Achsa! Ze eerde ook haar bruidegom; ze hééft haar aanstaande man in de gelegenheid gesteld als hoofd op te treden. Zo bijbels als 't maar kan! En dat is niet Oud-Testamentisch, en dat is niet Nieuw-Testamentisch; ik hou niet erg van die onderscheiding tussen Oud- en Nieuw-Testamentisch; pas maar op! Denk maar om Marcion, en Artikel 9 van uw Nederlandse Geloofsbelijdenis! Nee, nee nee! Dat een man het hoofd is van zijn vrouw: da's altijd zo

geweest, en da's nóg zo, en dat staat ook in Efeze 5! "De man is het hoofd der vrouw"! Ik citeer letterlijk! En dat is geen schande! Dat heeft God zo gemaakt! En God maakt geen schandelijke dingen! Maar er zĳn grenzen! Dat kunnen we van Achsa leren. Ze heeft haar man in de gelegenheid gesteld om zelf dat verzoek te doen, om een gebied met bronnen; om een vruchtbaar, waterrijk terrein. Maar toen Othniël het niet deed, om welke reden dan ook -uit verlegenheid of wat ook- toen heeft Achsa gehandeld. Acha! Waarom?? Het kwam er immers nog al niet op aan! Als je trouwen gaat, dan, dan moet je al aan je eventuele nageslacht denken! Jongens! Dan moet je geen vrouw nemen die God niet vreest! Die kan je kinderen niet opvoeden zoals 't hoort! Meisjes! Dan moet je je niet verbinden aan een man die God niet vreest! Daar ben je niet veilig bij! De HERE zou jullie erom kunnen bezoeken in je nageslacht! Zóveel waars zit er dan toch maar in die zegswijze: "Genade is wel terdége erfgoed!" Beter niet getrouwd, dan slecht getrouwd: ongelovig getrouwd; niet in de HERE -dat wil zeggen: in Christus- getrouwd! Denk niet, dénkt toch niet: "Och, dat komt wel terecht!" Als je verloofd bent, dan moet je vrijen, en niet preken! Verlovingen en huwelijken zijn geen bekerings- instituten! Als je 't daarop schuift, dan ben je te laat; achterlijk! En al bĳn je 't er samen over eens geworden dat je in en met je huwelijk de HERE zult dienen, God zult vrezen, dan gaat het alles nóg maar niet vanzelf! Dan moet je nóg niet denken dat gelovige ouders en voorouders geen onverschillig en ongelovig nageslacht kunnen krijgen, dat geen hart heeft voor de zaak van Christus! Dat kunnen we óók nog leren uit de geschiedenis van Achsa!

Uit het leven van Jozua is die gouden spreuk bekend: "Wat mij en mijn huis aangaat, wij zullen de HERE dienen!" Natuurlijk heeft zijn geloofsmakker Kaleb daar niet anders over gedacht! Óf die zijn gezin goed is voorgegaan! Ook goed is blĳven voorgeaan! Want als ouders oud worden, zie je ze wel eens verslappen. De jongste kinderen uit een gezin worden niet altijd met de meest vaste hand opgevoed! Maar blijkbaar is dat met Achsa anders geweest. Toen zij huwbaar was... -en dat was in het Oosten een meisje al gauw!- ...toen was haar vader vijf en tachtig jaar! Maar hij was nog zo krachtig als iemand van veertig; vandaar! Maar zo vader, zo dochter! Ook Achsa legde gelovig beslag op Gods beloofde land! Da's nou zich toeëigenen!

En toch...! En tóch heeft tot het geslacht van Kaleb later niemand minder behoord dan die akelige, beruchte man Nabal! Nabal, de Kalebiet! De afstammeling van Kaleb! Nabal de dwaas! Dwaas; dat is in de heilige Schrift een religieus getint woord! Wat heeft die Nabal toch een wijze vrouw gehad: Abichaïl! Geen man heeft bij mijn weten in de dagen van Davids vernedering door Saul, zó'n fijne analyse van haar tijd gegeven als... Abichaïl! Tot beschaming van de mannen staat in de Bijbel de geschiedenis beschreven van Debora; de geschiedenis van Hanna, en de geschiedenis van Abichaïl!

Abichaïl! Al bleef ook Abichaïl op haar plaats! Zij heeft doorzien wat er aan de hand was in haar tijd; dat die David aan de goede kant stond. Want die man, die David, die bracht het geloof op om zijn recht niet in eigen handen te nemen, maar om voor Saul te vluchten! Dat was een daad! Abichaïl zag: "Kijk! Die David, die is nou anti-revolutionair!" En toen die David een ogenblik dreigde de kluts kwijt te raken en dreigde tóch revolutionair op te treden, toen bracht zij hem met wijze woorden terecht. Zo is David toen aan de zijde van God gebleven, en aan de zijde van de Geest van Christus! En zodoende heeft David zich toen niet vergrepen aan het leven van Nabal! Met hem heeft de HERE afgerekend: hij kreeg een beroerte! Met die dwaze Nabal, die ongodvrezende en onrechtvaardige Nabal! Een man die niets van zijn tijd begreep! God sloeg hem, dat zijn hart stilstond! Een man die niets van zijn tijd begreep, en dat, terwijl hij zo'n wijze vrouw had! En dat, terwijl hij afkomstig was uit zo'n voortreffelijk voorgeslacht! Een voorgeslacht met namen erin als Kaleb, Othniël en de vrouw Achsa! Maar al zegt dat veel, heel veel, het zegt nog niet alles! Want niet alle genade is erfgoed! Uit goede huwelijken en vrome voorouders kunnen toch nog wel dwaze -dat wil in de Schrift zeggen: ongodvrezende- nakomelingen voortkomen! Kijkt u maar eens naar later! Naar het Judese koningshuis!

Óf we dus waakzaam moeten zijn, want er ís zeker wél een genade die een heerlijk erfgoed is! Namelijk: geboren te worden als -om nog eenmaal het doopformulier te citeren-: "...erfgenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond"; als leden van Christus, "als..." -zegt het formulier- "...als in Christus geheiligden." Zó geboren te worden: is dat soms geen heerlijk erfgoed?? Dàn zeg ik: genade

is erfgoed! Maar Gods beloften moeten toegeëigend worden! En ze moeten tróúw toegeëigend worden! En ze moeten doortastend toegeëigend worden! Ze moeten vrijmoedig toegeëigend worden! Door ons! Door de gelovigen! Gód gelooft niet; God bélooft! Maar ú gélooft, als 't goed is. Ze moeten toegeëigend worden door de gelovigen! Onthoud dat! Ook al plegen de meeste christenen rondom u sabotage, desertie! Als ú het zou doen, zou u als het ware de Here Jezus weer aan het huilen zetten, zoals Hij geweest heeft over Jeruzalem: "je hebt niet gewíld...!"

En daarom roep ik u allen, oud én jong, ten besluite nog éénmaal toe... (en geef het door aan degenen die vanmorgen niet in de kerk waren!) ...namelijk dit:

"Bedroef dan de heilige Geest van God niet,
door Welke gij verzegeld zijt tot de dag der verlossing!"

Dwarsboom Hem niet!

AMEN.

lezen : Jozua 15

zingen: psalm 139:14
psalm 127
psalm 79:5

31 oktober 1971